

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: BA-7Sa/54/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1018200831
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Kurucová
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2024:1018200831.1

Uznesenie

Správny súd v Bratislave v právnej veci žalobcu: Kaufland Slovenská republiky v.o.s., so sídlom Trnavská cesta 41/A, 831 04 Bratislava, IČO: 35 790 164, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou PRK Partner s. r. o., so sídlom Suché mýto 1, 811 01 Bratislava, IČO: 35 978 643, konajúcou prostredníctvom JUDr. Petra Oravca, advokáta a konateľa, proti žalovanému: Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky, so sídlom Botanická 6190/17, 842 13 Bratislava, v konaní o žalobe proti inému zásahu orgánu verejnej správy, takto

rozhodol:

Správny súd v Bratislave p o s t u p u j e vec vedenú na Správnom súde v Bratislave pod sp. zn. BA-7Sa/54/2018 Najvyššiemu správne mu súdu Slovenskej republiky.

odôvodnenie:

1. Žalobou podľa § 250v zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „OSP“) o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, doručenou Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“) dňa 07.08.2015, sa žalobca domáhal, aby súd rozsudkom:

- zakázal žalovanému pokračovať v porušovaní práv žalobcu, najmä práva na ochranu súkromia, vo veci kontroly vykonanej v priestoroch žalobcu v jeho prevádzke v Liptovskom Mikuláši dňa 18.07.2015;
- zakázal žalovanému najmä používať podklady a dôkazy získané počas kontroly vykonanej v priestoroch žalobcu v jeho prevádzke v Liptovskom Mikuláši dňa 18.07.2015 v ďalšom konaní a aj používať akúkoľvek informáciu získanú z týchto podkladov a dôkazov pri ďalšej činnosti žalovaného, a to ani ako dôvod na vykonanie novej kontroly voči žalobcovi;
- uložil žalovanému povinnosť obnoviť stav pred nezákonným zásahom v podobe kontroly vykonanej v priestoroch žalobcu v jeho prevádzke v Liptovskom Mikuláši dňa 18.07.2015;
- zaviazal žalovaného nahradiť žalobcovi trovy konania do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením, č. k. 7Sžnz/5/2015-147 zo dňa 20.10.2016 vec postúpil Krajskému súdu v Bratislave ako súdu vecne a miestne príslušnému na ďalšie konanie s poukazom na v tom čase nové znenie ustanovenia § 18 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“), v spojení s § 13 ods. 1 SSP, § 10 SSP a § 491 ods. 1 SSP, ktoré nadobudli účinnosť po začatí súdneho konania dňa 01.07.2016.

3. Podľa ustanovenia § 491 ods. 2 SSP „Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona, ak by boli v neprospech žalobcu, ak je ním fyzická osoba alebo právnická osoba.“

4. Podľa § 97 SSP „Ak tento zákon neustanovuje inak, správny súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže správny súd konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").“

5. Podľa § 9 ods. 1 SSP „Konanie sa uskutočňuje na tom správnom súde, ktorý je vecne, miestne a kauzálné príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností existujúcich v čase začatia konania a trvá až do jeho skončenia.“

6. Podľa § 18 ods. 2 SSP „Ak správny súd zistí, že nie je vecne, miestne alebo kauzálné príslušný, postúpi vec uznesením príslušnému správne mu súdu. Nižší správny súd je postúpením veci vyšším správne m súdom viazaný.“

7. Podľa § 18 ods. 5 SSP „Právne účinky spojené s podaním žaloby alebo iného podania zostávajú pri postúpení veci zachované.“

8. Podľa § 11 ods. 1 OSP „Konanie sa uskutočňuje na tom súde, ktorý je vecne a miestne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností, ktoré tu sú v čase začatia konania, a trvá až do jeho skončenia.“

9. Podľa § 104a ods. 1 OSP „Súd skúma vecnú príslušnosť prv, než začne konať o veci samej.“

10. Podľa § 246 ods. 2 písm. b) OSP „Najvyšší súd Slovenskej republiky je vecne príslušný na konanie podľa štvrtej a piatej hlavy tejto časti, ak je žalovaným ústredný orgán štátnej správy alebo iný orgán s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky.“

11. Podľa § 101e zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 757/2004 Z. z.“) „Výkon súdnictva prechádza od 1. augusta 2021 z najvyššieho súdu na najvyšší správny súd vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. augusta 2021 daná právomoc najvyššieho správneho súdu.“

12. Podľa § 3 ods. 3 písm. b) zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 398/2022 Z. z. (ďalej len „zákon č. 151/2022 Z. z.“) „Ak § 4 ods. 1 neustanovuje inak, výkon súdnictva prechádza od 1. júna 2023 z krajských súdov na správne súdy vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. júna 2023 daná právomoc správnych súdov, a to z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Nitre a Krajského súdu v Trnave na Správny súd v Bratislave.“

13. Najvyšší súd SR pri posúdení otázky vecnej a miestnej príslušnosti v predmetnej veci (postúpenie veci na Krajský súd v Bratislave uznesením, č. k. 7Sžnz/5/2015-147 zo dňa 20.10.2016) vychádzajúc z ustanovení Správneho súdneho poriadku, dospel k záveru, že nový procesný predpis už neobsahuje ustanovenia o vecnej príslušnosti, na základe ktorých by Najvyšší súd Slovenskej republiky mohol vo veci konať a rozhodnúť a nový zákon platí aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 491 ods. 1 SSP). Najvyšší súd SR v odôvodnení ďalej uviedol, že pri rozhodovaní vychádzal z ustanovenia § 491 ods. 2 druhej vety SSP, podľa ktorého, ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona, ak by boli v neprospech žalobcu, pokiaľ je ním fyzická osoba alebo právnická osoba. Najvyšší súd SR dospel k záveru, že rozhodovanie o vecnej príslušnosti v danej veci podľa ustanovení SSP nie je v neprospech žalobcu, pretože žalobca bude mať možnosť v ďalšom konaní podať proti rozhodnutiu krajského súdu kasačnú sťažnosť, a teda konanie o správnej žalobe bude namiesto pôvodne jednoinštančného dvojinštančné.

14. Správny súd v Bratislave v rámci skúmania podmienok konania (§ 97 SSP) prihliadol na ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít vo vzťahu k otázke vecnej príslušnosti súdu v konaniach o ochrane pred nezákonným zásahom začatých za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, v ktorých bola daná vecná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa uvedeného predchádzajúceho procesného predpisu. V obdobnej veci bol Ústavným súdom SR (ďalej len „ústavný súd“) vydaný nález, sp. zn. II. ÚS 202/2017 zo dňa 25.07.2017, v ktorom ústavný súd okrem iného konštatoval: „V okolnostiach prerokovanej veci bolo nevyhnutné, aby výklad a aplikácia práva zo strany najvyššieho súdu boli v súlade so základným účelom základného práva na zákonného sudcu, ktorým je zabrániť tomu, aby súd, ktorý má konkrétnu vec prerokovať a rozhodnúť o nej, bol obsadený spôsobom, ktorý by sa dal označiť za svojvoľný alebo prinajmenšom za účelový (k účelu základného práva na zákonného sudcu pozri napr. IV. ÚS 479/2013). Odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, pri ktorom absentuje systematický výklad ustanovení Správneho súdneho poriadku a ktorý obchádza

všeobecne uznanú zásadu perpetuatio fori, je podľa názoru ústavného súdu za hranicou ústavnej udržateľnosti, keďže výklad a aplikácia príslušných ustanovení Správneho súdneho poriadku najvyšším súdom v napadnutom konaní popiera zároveň základný účel základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy. Pri uplatňovaní základného práva na zákonného sudcu správnymi súdmi totiž neprichádza do úvahy jeho zužujúci výklad a ani také interpretačné postupy, následkom ktorých by mohlo byť jeho arbitrárne (svojoľné) obmedzenie, či dokonca popretie. Na základe uvedených skutočností ústavný súd konštatuje, že postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým uznesením došlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj základného práva na zákonného sudcu zaručeného v čl. 48 ods. 1 ústavy (bod 1 výroku tohto nálezu).“

15. Okrem nálezu ústavného súdu, uvedeného v predchádzajúcom bode odôvodnenia, boli Najvyšším správnym súdom Slovenskej republiky vydané v obdobných prípadoch rozhodnutia, sp. zn. 5Spp/1/2023 zo dňa 16.08.2023 a sp. zn. 8Spp/1/2024 zo dňa 27.06.2024. V odôvodnení druhého z uvedených rozhodnutí Najvyšší správny súd SR v bode 18. uviedol: „Najvyšší správny súd vychádzajúc z citovaného nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky uzavrel, že formálna záväznosť uznesenia Najvyššieho súdu sp. zn. 4Sžnz/2/2016 zo 4. októbra 2016, keď toto nebolo zrušené zo strany Ústavného súdu Slovenskej republiky, odpadla práve vydaným nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky.“

16. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností správny súd dospel k záveru, že formálna záväznosť uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, č. k. 7Sžnz/5/2015 – 147 zo dňa 20.10.2016, o postúpení predmetnej veci Krajskému súdu v Bratislave na základe vyššie citovaného nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky, odpadla. V čase začatia konania bol v predmetnej veci podľa § 246 ods. 2 písm. b) OSP vecne príslušným súdom Najvyšší súd SR (Štátna veterinárna a potravinová správa SR je iným orgánom s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky), pričom podľa zákonnej zásady perpetuatio fori (§ 11 ods. 1 OSP, § 9 ods. 1 SSP) sa dané okolnosti vecnej príslušnosti nezmenili, a to ani po nadobudnutí účinnosti Správneho súdneho poriadku. Výklad prechodného ustanovenia § 491 ods. 2 SSP, ktorý viedol Najvyšší súd SR k postúpeniu veci Krajskému súdu v Bratislave, je potrebné považovať za nesúladný s Ústavou SR a vo svojich dôsledkoch znamená porušenie základného práva účastníka konania, ako to konštatoval aj ústavný súd (obdobne bod 21. uznesenia Najvyššieho správneho súdu SR, sp. zn. 8Spp/1/2024 zo dňa 27.06.2024).

17. Správny súd opätovne poukazuje aj na uznesenie Najvyššieho správneho súdu SR, sp. zn. 8Spp/1/2024 zo dňa 27.06.2024, v odôvodnení ktorého Najvyšší správny súd SR uvádza „Aj napriek absencii výslovného zakotvenia zásady perpetuatio fori v prechodných ustanoveniach Správneho súdneho poriadku (na rozdiel od § 470 ods. 4 Civilného sporového poriadku) bude jej uplatnenie v konaniach začatých pred dňom nadobudnutia účinnosti Správneho súdneho poriadku predurčené práve výkladom § 491 ods. 2 prvej vety SSP. K právnym účinkom, ktoré má na mysli citované ustanovenie Správneho súdneho poriadku, patria tak právne účinky spojené s podaním žaloby, a to v konkrétnych okolnostiach veci sťažovateľky podanie žaloby najvyššiemu súdu, a síce začatie konania vo veci ochrany pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podľa § 250v OSP a založenie a trvanie vecnej príslušnosti najvyššieho súdu v tejto veci (§ 11 ods. 1 OSP), ako aj posúdenie vlastnej príslušnosti v rámci skúmania podmienok konania zo strany samotného najvyššieho súdu po podaní žaloby... Záver, ku ktorému najvyšší súd izolovanou aplikáciou a výkladom § 491 ods. 1 v spojení s § 10 a § 11 SSP a s prihliadnutím na § 491 ods. 2 druhú vetu SSP dospel (možnosť „zmeny vecnej príslušnosti súdu“ v konaniach o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy začatých počas platnosti a účinnosti Občianskeho súdneho poriadku), požiadavku systematického výkladu Správneho súdneho poriadku nerešpektuje. Najvyšší súd sa predovšetkým nezaoberal výkladom a aplikáciou ustanovenia, ktoré ustanovuje zachovanie právnych účinkov úkonov vykonaných pred dňom nadobudnutia účinnosti novej právnej úpravy, a neprihliadol na všeobecne akceptovanú zásadu trvania príslušnosti súdu, obsiahnutú v úvodných častiach oboch procesných kódexov, čo spôsobuje arbitrárnosť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu v rozpore so zárukami vyplývajúcimi zo základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.“

18. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, rešpektujúc rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, súd rozhodol podľa § 18 ods. 2 SSP tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

19. Po právoplatnosti tohto uznesenia bude kompletný spis postúpený Najvyššiemu správneému súdu Slovenskej republiky, na ktorý prešiel od 1. augusta 2021 výkon súdnictva v danej veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustná kasačná sťažnosť (§ 439 ods. 2 písm. d/ SSP).